ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **JUDr. PhDr. I. S., Ph.D.,** proti žalovanému: **Statutární město Brno, Městská policie Brno,** se sídlem Štefánikova 43, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2010, č. j. 31 A 42/2010 - 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včasnou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil proti výše uvedenému usnesení, jímž Krajský soud v Brně zastavil podle § 86 ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. řízení o jeho žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného správního orgánu. Tento zásah žalobce spatřoval v odtažení osobního motorového vozidla tovární značky Ford, zelené barvy, dne 20. 4. 2010 v čase cca 22:05 hod. z ulice Petra Křivky v Brně.

[2] Krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že v daném případě se žalobce domáhá ochrany před zásahem spočívajícím v odtažení jeho vozidla dne 20. 4. 2010 z ulice Petra

Křivky na odstavné parkoviště, kde si jej žalobce vyzvedl dne 21. 4. 2010 v čase cca 6:45 hod. Jedná se tak o zásah, který již netrvá, stejně jako jeho důsledky a nehrozí ani jeho opakování. V této souvislosti krajský soud poukázal na rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, v němž Nejvyšší správní soud na základě zákonné úpravy zformuloval šest podmínek, jejichž kumulativního naplnění je třeba pro závěr o důvodnosti ochrany poskytované dle § 82 a násl. s. ř. s. Jelikož však v souzené věci zásah evidentně netrvá, nebyla jedna z těchto podmínek dodržena.

[3] Krajský soud konstatoval, že zásahem či jeho trvajícím důsledkem ve smyslu § 86 s. ř. s. není ani uhrazení částky za odtah na odstavné parkoviště, protože předmětem žaloby byl zásah v podobě odtažení vozidla, jehož trvání (tedy přetrvávající odtažení vozidla) či jiné bezprostřední důsledky mající původ v samotném odtažení vozidla jsou pro posouzení věci podle § 86 s. ř. s. rozhodné. Částku 2040 Kč, kterou zaplatil za odtah svého vozidla, může žalobce vymáhat jiným prostředkem obrany, a to před civilními soudy žalobou na plnění. Ve vztahu k této částce, kterou žalobce označil za škodu vzniklou nezákonným zásahem, by ostatně byla žaloba na ochranu před nezákonným zásahem nepřípustná podle § 85 s. ř. s. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem představuje subsidiární prostředek ochrany, je tedy přípustná tam, kde se žalobce nemůže domoci svých práv jinou cestou.

[4] Dále krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2005, č. j. 8 Aps 1/2005 - 82, jenž se zabýval obdobným případem. V této souvislosti se krajský soud též zabýval hrozbou opakování zásahu ve smyslu § 86 s. ř. s. Ačkoli žalobce netvrdil, že by v budoucnu hrozilo další opakování zásahu v podobě odtažení jeho vozidla, dospěl soud k závěru, že není vyloučeno, aby žalovaný žalobcovo vozidlo v budoucnosti odtáhl, nelze však jakkoli dovodit, že tento v budoucnu eventuální a žalobcem netvrzený zásah bude mít jakoukoli souvislost s předmětem tohoto soudního řízení.

[5] Žalobce v kasační stížnosti namítl, že krajský soud zcela mylně dospěl k závěru, že nehrozí opakovatelnost zásahu. Žalobce odkázal na usnesení orgánu Policie České republiky, který sice odložil žalobcem podané trestní oznámení na neznámou osobu pro podezření ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, ale v rámci šetření zjistil z evidencí městské policie a výslechem strážníků, že žalobcem uváděná poznámka v informačním toku městské policie opravdu existuje a je prokázána ve čtvrtém odstavci na straně 3 tohoto usnesení. Tento postup zaručuje opakování situace, kdy městská policie využije donucovací prostředek, který dokonce ani není uveden v § 18 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, a to vůči osobě, která není pachatelem žádného přestupku, což v době donucení není možné zjistit, ačkoli v jiných případech bylo prokazatelně postupováno jinak. Tímto je dle žalobce prokázáno, že opakovatelnost nezákonného zásahu je dokonce cílem této činnosti městské policie.

[6] Z uvedených důvodů a též vzhledem k tomu, že krajský soud neprovedl žalobcem navržené důkazy, žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval námitkou, podle níž krajský soud neprovedl důkazy navržené v žalobě.

[10] Při posuzování otázky, jak by měl postupovat krajský soud, jemuž byl v žalobě podán návrh na provedení důkazů, je nutno předně poukázat na nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94 (N 10/3 SbNU 51; citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na http://nalus.usoud.cz), podle něhož *„[z]ákonem předepsanému postupu v úsilí o právo (zásadám spravedlivého procesu) vyplývající z Listiny základních práv a svobod (čl. 36 odst. 1) nutno rozuměti tak, že ve spojení s obecným procesním předpisem (o. s. ř.), v řízení před soudem (obecným), musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a k věci samé, ale také označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal (§§ 153 odst. 1, 157 odst. 2 o. s. ř.); jestliže tak obecný soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami, spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny základních práv a svobod, a v důsledku toho též i v rozporu s čl. 95 odst. 1 úst. zák. č. 1/1993 Sb. Tak zvané opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud při postupu podle § 132 o. s. ř. (podle zásad volného hodnocení důkazů) nezabýval, proto téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí (§§ 221 lit. c), 243b odst. 1 al. 2 o. s. ř., ale současně též jeho protiústavnost (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 95 odst. 1 úst. zák. č. 1/1993 Sb.). V této souvislosti jeví se ovšem na místě zvlášť zdůraznit, že již z výše zmíněných zásad nikterak nevyplývá povinnost soudu provést v š e c h n y důkazy, které účastník řízení navrhl (§ 120 odst. 1 al. 2 o. s. ř.).“*

[11] Na citovaný nález navázal Ústavní soud nálezem ze dne 16. 6. 2003, sp. zn. IV. ÚS 283/2000 (N 90/30 SbNU 363), v němž konstatoval, že *„je zcela věcí obecného soudu, jak důkazy sám vyhodnotí, nicméně jejich hodnocením, co do jejich vztahu ke skutečnosti v řízení prokazované (a tedy jedné ze subsumpčních podmínek), se v souladu se svými procesními povinnostmi zabývat musí“* [k problematice opomenutých důkazů lze též odkázat např. na nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 95/97 (N 76/8 SbNU 231), ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 569/03 (N 87/33 SbNU 339), ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. III. ÚS 2110/07, či ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 3320/09; k obecné typologii procesních vad způsobených nesprávně realizovaným dokazováním pak viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. III. ÚS 376/03 (U 1/32 SbNU 451)].

[12] Výše uvedené právní závěry převzal do své rozhodovací činnosti také Nejvyšší správní soud (příkladmo lze poukázat např. na rozsudky ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 - 100, nebo ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na

www.nssoud.cz). Ve vztahu k § 52 odst. 1 s. ř. s. tak zdejší soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, ve věci *Starobrněnská obchodní společnost, s. r. o. v likvidaci* (publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS), konstatoval, že soud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, toto právo jej však nezbavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné.

[13] V daném případě ze soudního spisu vyplývá, že žalobce na podporu svých tvrzení v žalobě navrhl provedení řady důkazů, a to listinných důkazů, vč. fotodokumentace, které přiložil k žalobě, a dále výpovědí svědků a účastníků a též zvukového záznamu radioprovozu městské policie. Obdobně učinil žalovaný, který ke svému vyjádření k žalobě ze dne 18. 5. 2010 přiložil listinné důkazy, na něž ve vyjádření odkázal. Krajský soud o žalobě rozhodl bez jednání, tedy aniž by provedl důkazy navržené účastníky řízení (§ 77 odst. 1 s. ř. s. *per analogiam*), a řízení o žalobě zastavil podle § 86 s. ř. s. V napadeném usnesení pak skutkový stav stanovil tak, že dne 20. 4. 2010 bylo žalobcovo vozidlo odtaženo z ulice Petra Křivky na odstavné parkoviště, kde si jej žalobce následujícího dne vyzvedl. O důvodech, pro něž neprovedl navržené důkazy, se však výslovně nezmínil.

[14] V tomto bodě tedy musí kasační soud přisvědčit stěžovateli, neboť krajský soud pochybil, pokud se k navrženým důkazům opomněl v napadeném usnesení vyjádřit. Taková vada řízení před krajským soudem by zpravidla byla (v souladu s citovanou judikaturou Ústavního i Nejvyššího správního soudu) důvodem pro zrušení usnesení krajského soudu. V posuzovaném případě však Nejvyšší správní soud z následujících důvodů i přes závažnost popsaného pochybení krajského soudu napadené usnesení nezrušil.

[15] V dané věci je podstatné, jednak do jaké míry soudem zjištěný skutkový stav odpovídá skutkovým tvrzením uvedeným v procesních úkonech účastníků řízení, tedy v žalobě a ve vyjádření k žalobě, a dále též konkrétní obsah samotného žalobního návrhu (petitu), tedy čeho přesně se žalobce domáhal. Zde je nutno v prvé řadě uvést, že krajský soud při stanovení skutkového stavu vycházel zcela z tvrzení žalobce, a to jak v tom, že k předmětnému odtahu vozidla došlo (tato skutečnost je zřejmá i z vyjádření žalovaného k žalobě), tak v tom, že si žalobce vozidlo následně vyzvedl. Pokud jde o žalobní petit, žalobce se domáhal pouze ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v odtažení jeho vozidla dne 20. 4. 2010 v čase cca 22:05 hod. z ulice Petra Křivky v Brně a v související škodě v celkové výši 2058 Kč. Aplikoval-li pak krajský soud na takto zjištěný skutkový stav ustanovení § 86 s. ř. s. (ve spojení s relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu), nelze dospět k závěru, že v posouzení věci samé pochybil. Naplnění podmínek pro zastavení řízení bylo zřejmé již ze skutkových tvrzení účastníků řízení a provedení navržených důkazů by bylo v tomto specifickém a výjimečném případě nadbytečným. Za této situace kasační soud shledal, že krajský soud se nevyjádřením k navrženým důkazům sice dopustil vady řízení, tato však nemohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

[16] Lze dodat, že usnesení krajského soudu je plně srozumitelné, je z něho patrné, o čem a jak bylo rozhodnuto, a důvody rozhodnutí jsou v něm uvedeny způsobem nenechávajícím jakýchkoli pochyb o jejich logické nerozpornosti. Nezabýval-li se krajský soud bližšími okolnostmi odtahu žalobcova vozu, nelze v daném případě jeho postupu nic

vytknout. Krajský soud dospěl k závěru, že odtah vozidla je bezpochyby zásahem správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s., aniž by se však zabýval jeho nezákonností, opřel své rozhodnutí o to, že tento zásah a jeho důsledky již netrvají a nehrozí ani jeho opakování. Na tomto hodnocení nemohlo ničeho změnit žalobcovo tvrzení o účelovosti postupu žalovaného. Odůvodnění rozhodnutí (§ 54 odst. 2 s. ř. s.) se musí nepochybně vypořádat s jednotlivými tvrzeními účastníků, nelze však žádat, aby se soud věcně, podrobně a jednotlivě vypořádal i s těmi tvrzeními, která se z hlediska argumentace jeho rozhodnutí jeví nepodstatnými. V takovém případě postačí, vypořádá-li se soud s tvrzeními dostatečným odůvodněním jejich nepodstatnosti z hlediska použité argumentace (za předpokladu, že tato nepodstatnost není zcela zjevná), což krajský soud v posuzované věci učinil.

[17] Co se týče námitky týkající se hrozícího opakování zásahu, kasační soud se ztotožnil se závěry krajského soudu vycházejícími z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2005, č. j. 8 Aps 1/2005 - 82 (publ. pod č. 932/2006 Sb. NSS). Na tomto místě tak postačí zopakovat, že hrozba opakování nezákonného zásahu musí splňovat alespoň minimální kritéria určitosti.

[18] Jak krajský soud správně konstatoval, aby mohl být někdy v budoucnu eventuálně nastalý zásah spočívající v obecně popsaném odtažení žalobcova vozidla chápán jako opakování zásahu původního, muselo by ho být možné s dostatečnou mírou určitosti ztotožnit se zásahem původním. Takové specifické důvody však žalobce v žalobě ani v kasační stížnosti neuvedl.

[19] Na tomto závěru nemůže z podstaty věci ničeho změnit ani žalobcovo tvrzení uvedené ve vztahu k hrozbě opakování zásahu prvně až v kasační stížnosti a opírající se o žalobcem ke kasační stížnosti přiloženou kopii usnesení Police České republiky, Krajského ředitelství police jihomoravského kraje, Územního odboru SKPV MŘ Brno, 3. oddělení obecné kriminality, ze dne 26. 7. 2010, č. j. KRPB-14942-9/TČ-2010-060273-HK, totiž že v informačním toku (tedy zřejmě v evidenci) městské policie existuje poznámka týkající se žalobcova vozidla. Teoreticky si lze představit, že by existence takové poznámky mohla být sama o sobě zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., v daném případě však tento „zásah“ nebyl předmětem žaloby a tedy ani následného řízení. Vzhledem k uvedenému se kasační soud předmětným usnesením policejního orgánu vydaným dva dny před rozhodnutím krajského soudu o žalobě a žalobcem předloženým k důkazu až v rámci řízení o kasační stížnosti, dále nezabýval.

[20] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky žalobce nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. prosince 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu